

ДЗВІНСКІ ЎЗГОРАК

Крох на свой родны,
дзвінскі ўзгорак,
каб глядзець
у будучую сінь

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №5 (147)
САКАВІК 2022 ГОДА

ПАЛІТУЦЕКАЧЫ

МІКАЛАЙ КАЧУРЭЦ З'ЕХАЎ

Патрыёт і грамадзянскі актывіст Мікалай Качурэц вымушана пакінуў Беларусь. Некалькі апошніх гадоў актывіста пераследавалі віцебскія ўлады за ягоную палітычную і прабеларускую пазіцыю.

Паводле звестак праваабаронцаў, ад 2018 году Мікалая Качурца незаконна затрымлівалі 39 разоў. Яго штрафавалі, садзілі на суткі, канфіскоўвалі БЧБ-атрыбутыку.

Пасля жніўня 2020 году пераслед з

боку супрацоўнікаў МУС у дачыненні да Качурца яшчэ больш узмацніўся. Толькі завядзенне ў дачыненні да ўжо не маладога актывіста крымінальнай справы стала прычынай вымушанай эміграцыі.

Ян Сведка

ЭКАЛОГІЯ

ЧАС БЯРОЗАВІКУ

Суражскі лясгас з моманту руху соку пачне рэалізацыю бярозавага соку насельніцтву. Усе ахвочыя змогуць набыць смачны і карысны напой у лясніцтвах лясгаса з панядзелка па пятніцу з 8.00 да 13.00, з 14 да 17.00, у суботу з 8.00 да 13.00. Пры куплі нарыхтаванага бярозавага соку ў лясніцтве кошт за 1 літр складзе 0, 39 капеек, без ПДВ.

Для тых, хто жадае самастойна нарыхтаваць бярозавік для асабовых патрэб грамадзяне абавязаны звяртацца ў лясніцтва ці да майстра лесу па месцы жыхарства для ўказання ім участкаў, прызначаных для нарыхтоўкі соку, правядзення інструктажу аб правілах падсочкі і пры неабходнасці аказання дапамогі ў яе ажыццяўленні. У гэтым выпадку нарыхтоўка бярозавага соку ажыццяўляецца бясплатна.

Для нарыхтоўкі старажытных сокаў прызначаюцца дрэвы дыяметрам 20 сантыметраў і больш.

У камлявой частцы адабраных для нарыхтоўкі старажытных сокаў дрэваў на вышыні 30-50 сантыметраў пекла ўзроўню зямлі вызначаюць размяшчэнне і колькасць падсочных адтулін у залежнасці ад дыяметра дрэва: пры дыяметры 20-26 сантыметраў - адна адтуліна; пры дыяметры 27-34 сантыметры - не больш за дзве адтуліны; пры дыяметры 35-40 сантыметраў - не больш за тры адтуліны; пры дыяметры звыш 40 сантыметраў - не больш за чатыры адтуліны.

Перад свідраваннем канала грубую кару здымаюць стругам або сякерай без пашкоджання луба; каналы свідруюць пасля пачатку руху соку, вызначанага ўколам шыла ў ствол дрэва. Каналы высвідроўваюцца з некаторым ухілам уніз для лепшага сцёку соку. Дыяметр канала адзін сантыметр, глыбіня - два-тры сантыметры без уліку таўшчыні кары. Пад падрыхтаванай адтулінай для сцёку соку ўстаўляецца жалабок, пад якім устаўляюцца сокасборнікі (шкляныя ці эмалёвыя ёмістасці, поліэтыленавыя мяшкі). Пры нарыхтоўцы старажытных сокаў дапушчаецца замест свідравання падсочных адтулін прапілоўванне бензапілай без зняцця кары. Прапілоўка ўяўляе сабой касой зрэз пад вуглом не больш за 30° пекла вертыкальнай восі, працягласцю не больш за 12 см і глыбінёй не больш за 4 см без уліку таўшчыні кары. Пад прапілом для сцёку соку ўстаўляецца жалабок. У камлявой частцы адабраных у падсочку дрэваў на вышыні 35-50 сантыметраў ад узроўня

зямлі вызначаюць размяшчэнне надрэзаў у залежнасці ад дыяметра дрэва: пры дыяметры 20-34 сантыметры - адзін прапіў; пры дыяметры звыш 34 сантыметраў - не больш за дзве прапілоўкі з адлегласцю паміж імі па гарызантальнай плоскасці 8-15 сантыметраў. Нарыхтоўка бярозавага соку грамадзянамі павінна праводзіцца толькі пад кантролем работнікаў лясной аховы, каб пазбегнуць парушэння тэхналогіі падсочкі. Парушэнне ўстаноўленых тэрмінаў, прымяненне забароненых сродкаў і метадаў збору драўнянага соку або іншае парушэнне правілаў збору прыводзяць да папярэджання або накладання штрафу ў памеры да 20 б.в., на індывідуальнага прадпрымальніка - да 100 б.в. у.

Бярозавы сок - цэлая скарбніца вітамінаў і мінералаў, якая ўтрымлівае солі магнію, калію, кальцыя, крэмнія, натрыю, медзі, алюмінію, фосфару, цынку, цырконію. Ён таксама багаты на арганічныя кіслоты, дубільныя рэчывы, ферменты, фітанцыды і сапоніны.

Бярозавы сок неабходна піць, каб умацаваць імунітэт і аднавіць сілы арганізма, асабліва гэта мэтазгодна пасля зімы, калі імунітэт паніжаны. Ён дапамагае спраўляецца з вясновай дэпрэсіяй і стомленасцю, павялічвае гемаглібін. А фітанцыды, якія змяшчаюцца ў ім, забіваюць бактэрыі і абараняюць пекла вірусных інфекцый.

Біялагічна актыўныя рэчывы і ферменты якія змяшчаюцца ў бярозавым соку паляпшаюць працу страўнікава-кішачнага гасцінца. Яго дазволена піць нават людзям, якія пакутуюць ад панкрэатыту. А цяжарным ён дапамагае пазбавіцца таксікозу.

Сок бярозы здольны чысціць кроў і станоўча ўплывае на выпрацоўку чырвоных крывяных целцаў, выводзіць дзынды, таксіны і іншыя шкодныя рэчывы.

Аднак, бярозавы сок варта піць асцярожна, калі вы плануеце вывесці камяні з нырак. А калі ў вас алергія на бярозавы пылок - трэба адмовіцца ад ужывання соку.

Ян Сведка

ПАЛІТЫЧНЫ ПЕРАСЛЕД

АСУДЗІЛІ НА 20 СУТАК

Высветліліся некаторыя акалічнасці затрымання віцебскага апазіцыйнага актывіста Барыса Хамайдзі. Абазнаныя крыніцы паведамляюць, што Барыса Хамайдзі асудзілі на 20 сутак адміністрацыйнага арышту паводле артыкулу 24.23 КаАП - за «несанкцыянаванае пікетаванне».

Атрыбутам пікету была прызнаная жоўта-блакітная стужка. Неверагодна, але факт: гэтую стужку супрацоўнікі міліцыі пакінулі Барысу Хамайдзі, калі летам мінулага году ў яго забралі ўсе прадметы бел-чырвона-белай афарбоўкі: вялікі парасон, пад якім актывіст распаўсюджаў беларускую літаратуру, вышыванкі, дзе чырвонымі ніткамі па белай палатніне былі

вышыты малітва «Ойча наш», і выслоўе «Мы без Радзімы - нішто, яна для нас - усё»...

Яшчэ ўлетку стужка ў колерах дзяржаўнага сцяга Украіны не выклікала падозрэнняў у міліцыянтаў, аднак цяпер, з пачаткам вайны ва Украіне, сітуацыя змянілася. Стужка стала знакам падтрымкі ўкраінскага народу. І хаця гэтую стужку Барыс Хамайдзі выносіў у цэнтр Віцебску штодня і яна аздабляла ягонае «працоўнае месца» ці не з 2014-га году, толькі цяпер супрацоўнікі Чыгуначнага РАУС Віцебску ўгледзелі ў ёй «несанкцыянаванае пікетаванне».

Барыс Хамайдзі адбывае пакаранне ў віцебскім ІЧУ, сябрам удалося перадаць яму прадметы першай неабходнасці і асабістай гігіены.

Ян Сведка

НАРОДНАЯ ТВОРЧАСЦЬ

«ПАСХАЛЬНЫЕ УЗОРЫ»

Областная выставка-конкурс по декоративно-прикладному искусству «Пасхальные узоры» открылась в Витебском областном методическом центре народного творчества.

В экспозицию вошло свыше 300 работ, посвященных празднику Пасхи. Изделия на выставке выполнены в традиционных техниках — соломоплетение, резьба по дереву, керамика, писанки белорусские, а также есть экспериментальные экспонаты из современных новых материалов, работы в авторской технике — из фоамирана, оплетенные бисером яйца, плетение из бумажных трубочек.

Мастера передают сюжеты на тему Пасхи в вышиванке, вышивке, ткачестве, панно, многие уделили внимание главному символу праздника —

в разных техниках представлены расписные яйца, а также подставки под них.

На открытии выставки в ВОМЦНТ мастер-класс по традиционной росписи пасхальных яиц воском дала народный мастер Республики Беларусь Алеся Овчинникова, заведующий Бешенковичским домом ремесел.

Праздничную обстановку на презентации «Пасхальных узоров» помог создать образцовый цимбальный оркестр Витебского областного дворца детей и молодежи.

«Віцьбічы»

«КІРМАШ ТАЛЕНТАЎ»

У аграгарадку Мазалава Віцебскага раёна прайшоў «Кірмаш талентаў».

Сапраўдны аншлаг сабраў справаздачны канцэрт калектываў мастацкай творчасці «Кірмаш талентаў» мясцовых устаноў культуры — дзіцячай школы мастацтваў і Дома культуры ў аграгарадку Мазалава. Творчыя калектывы падчас мерапрыемства паказалі свае лепшыя напрацоўкі. Гледачоў запрасілі ў падарожжа па таямнічым і дзіўным свеце мастацтва. Асновай для сцэнарыя тэатралізаванага канцэрта паслужыла ідэя кінастужкі «Вяселле ў Малінаўцы». Над ім працавалі ўдзельнікі тэатральнага калектыву «Вобраз». Распачаў праграму танцавальны калектыв «Калінка» дзіцячай школы мастацтваў. Жыхары і госці Мазалава з захапленнем віталі выступленні народнага ансамбля народнай песні і музыкі «Вераснянка»

і народнага жаночага клуба «Залаты ўзрост». Феерычным былі выступленні вучняў і педагогаў Мазалаўскай ДШМ. Сваё майстэрства ў чарговы раз прадэманстравала кіраўнік гуртка дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва Ала Антаненка, якая выступіла і мастаком-афарміцелем, і касцюмерам, і грывёрам. Справаздача атрымалася! Бурныя апладысменты гледачоў, адухоўленыя і шчаслівыя твары артыстаў — таму пацверджанне. Жыхарка вёскі Хайсы Святлана Тузікава, якая заўжды наведвае або ўдзельнічае ў мерапрыемствах, падрыхтавала калектывам мастацкай творчасці прыемныя сюрпрызы-падарункі, а таксама пажадала творчых поспехаў, глядацкай любові і цікавых ідэй.

«Віцьбічы»

МАСТАЦТВА

ПЯТАЯ ВЫСТАВА

Выставы работ мастакоў-аматараў Прыдзвіння даўно ўвайшлі ў практыку дзейнасці ўстаноў культуры аграгарадка Мазалава, бо тут карціны таленавітых самавукаў маюць сваіх прыхільнікаў, якія заўсёды чакаюць новых знаёмстваў з чужым.

Мазалаўскага сельскага дома культуры адбылося ўрачыстае адкрыццё персанальнай выставы карцін «Палёт фантазіі душы» мастачкі з Віцебска, члена народнага клуба мастакоў-аматараў «Контур» Ніны Воранавай.

Нарадзілася Ніна Васільеўна ў Оршы. З дзяцінства добра малявала алоўкамі і фарбамі. Пасля таго, як скончыла школу, марыла стаць дызайнерам. Але пэўныя абставіны ў жыцці перашкодзілі ажыццявіць мару. Працавала эканамістам, бухгалтарам. Выпадак прывёў на працу ў батанічны сад, дзе

хтосьці са студэнтаў пакінуў прагнутаваны кардон. З таго часу і паспрабавала маляваць алейнымі фарбамі. Усур'ез тварыць пачала, калі было за сорок гадоў. Спачатку гэта былі кветкі, пазней — пейзажы і партрэты.

У 2014 годзе адбылася першая персанальная выстава мастачкі, пасля чаго яна была прынята ў народны клуб мастакоў-аматараў «Контур» культурна-гістарычнага комплексу «Залатое кола горада Віцебска «Дзвіна».

Дадзеная выстава «Палёт фантазіі душы» — пятая ў

творчай дзейнасці Ніны Васільеўны. Тут, аглядаючы яе карціны, можна ўбачыць усю прыгажосць прыроды: і подых ветру, і шум травы, і бурленне ручайка... Адным словам, работы Ніны Воранавай напоўнены душэўным цяплом і шчырай дабрывай, а кожная карціна — свая гісторыя і свая фантазія, расказаная аўтарам.

Наведальнікі выставы і ўпэўніліся ў тым, што творчасць мастакоў-аматараў не мае меж і грунтуецца на ўласных пачуццях і таленце ад прыроды, можна да канца сакавіка.

Нельга не ўгадаць, што сапраўдным вяновым падарункам для ўсіх прысутных стаў міні-канцэрт фартэп'яна і музыкі ў выкананні педагогаў мясцовай школы мастацтваў.

«Прыдзвінне»

КУЛЬТУРА

НОВЫ КІРАЎНІК ТЭАТРУ

Дырэктарам Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Якуба Коласа прызначаны Юлія Харкевіч. Новага кіраўніка калектыву прадставіў міністр культуры Беларусі Анатоль Маркевіч.

Для славы і легендарнай установы, якая летась адзначыла 95 гадоў з дня заснавання, сёння асаблівы дзень, падкрэсліў міністр. На пасаду дырэктара прызначаецца Юлія Харкевіч, якую ведаюць калектывагам 20 год. Адрасу пасля заканчэння факультэта культуралогіі БДУК яна размеркавалася ў Віцебск і адзіным месцам яе працаўладкавання, дзе працягваў сур'ёзны прафесійны шлях на розных пасадах (апошняя гадзіна на пасадзе намесніка дырэктара), з'яўляецца тэатр імя Якуба Коласа. У тэатра склаўся свае традыцыі, ёсць багаты рэпертуар, глядач з задавальненнем наведвае ўстанову, каб у поўнай меры атрымаць асалоду ад спектакляў і пастаноўак. Але

час не стаіць на месцы. У сувязі з гэтым калектыву на чале з кіраўніком неабходна больш уважліва прааналізаваць дасягнутыя вынікі і стан спраў. Паспехі, безумоўна, ёсць, але неабходна больш упэўнена ісці наперад, — падкрэсліў Анатоль Маркевіч. — Змяняюцца ўмовы гаспадарання, таму ёсць неабходнасць больш прадметна абмеркаваць пытанні фінансавання тэатральнай дзейнасці, звернуць пазіцыі на бліжэйшую перспектыву. Сёння важна звярнуць увагу на рэпертуарную палітыку, бо сфера культуры, якую любяць і нашы, патрабуе якаснага прадукта, які мы павінны прапанаваць глядачу. А глядач у сваю чаргу павінен прагласаваць за гэта рублём, прыйдучы ў тэатр, каб атрымаць эмоцыі і зарад

бодзёрасці. Праўда, культурная ўстанова павінна не толькі забаўляць, але і выхоўваць у духу патрыятызму, павышаць адукацыйны ўзровень глядачоў, сярод якіх няма моладзі, прымушаць задумвацца аб вечных каштоўнасцях — у гэтым галоўнае прызначэнне тэатра. Анатоль Маркевіч выказаў упэўненасць, што ўсе гэтыя задачы па плячы згуртаванаму калектыву тэатра Якуба Коласа. У словы адказ Юлія Харкевіч падкрэсліла, што апошнім часам у яе абавязкі якраз і ўваходзіла праца па прыцягненні глядачоў у тэатр. Цікавыя пастаноўкі і прэм'еры, якія збіраюць поўныя залы, удзел у правядзенне фестываляў, узнагароды — намаганні калектыву будуць накіраваны на дасягненне ўсіх гэтых амбіцыйных мэт, падкрэсліла новы дырэктар. Дарэчы, сімвалічна тое, што ў свой час дырэктарам тэатра быў бацька Юліі Харкевіч.

Якаў Дрозд

ЗЛАЧЫНСТВА

ДИКАЯ СЕМЕЙНАЯ ИСТОРИЯ

Дикая семейная история в духе 90-х годов произошла в Витебске. Грузчик одного из торговых предприятий жестоко избил свою супругу. Попутно 26-летний мужчина примерно полчаса пытал женщину работающей электрической плойкой, выбивая из нее признание в измене.

Супруги живут вместе около 6 лет. У них трое несовершеннолетних детей, в отношении которых они лишены родительских прав. Причина — асоциальный образ жизни. А точнее — злоупотребление спиртным. Государство удерживает у них из зарплат расходы на содержание детей. Выжить им помогают родители, поддерживая продуктами и финансово. При этом большую часть своих средств оба тратят на спиртное. Однажды в разгар такой совместной жизни жена сломала руку.

— Не исключено, что к перелому мог быть причастен муж потерпевшей, но женщина настаивала — травму она получила при падении по своей вине, — рассказывает прокурор отдела прокуратуры Витебской

области Антон Горохов. — И в правоохранительные органы обращаться дама не стала. Женщине неоднократно делали операции. Из-за сломанной руки она не могла приготовить себе еду и была вынуждена избегать физических нагрузок.

Но, судя по всему, особой жалости в такой ситуации глава семейства к спутнице не проявлял. В состоянии алкогольного опьянения он перестает контролировать свое поведение.

После очередного распития спиртного у него случилась новая ссора с супругой. И женщина, обидевшись, ушла на 2 недели жить к родителям. Когда она вернулась, то наткнулась на обвинения в изменах. Женщина пыталась мягко объяснить любимому, где она была все это время. Но

тот ничего не хотел слышать. И решил выбить признание в измене.

— Обвиняемый включил в розетку электрическую плойку, подождал, пока температура нагревания повысится, — восстанавливает дальнейший ход событий прокурор отдела. — После чего раскаленной плойкой на протяжении получаса он прижигал женщине руки, лицо и бедро. А чтобы жертва не вырвалась, обвиняемый удерживал ее за сломанную руку. Попутно он ее избивал: нанес 18 ударов.

Как добавил Антон Горохов, в ходе расследования уголовного дела потерпевшая всеми способами выгораживала мужчину. А когда все факты издевательства были доказаны, то просила его строго не наказывать.

Мужчина приговорен к лишению свободы на 1,5 года с отбыванием наказания в исправительной колонии в условиях общего режима.

vitebsk.biz

ЗДАРЭННІ

ХОТЕЛ ПОПРАВИТЬ ЗДОРОВЬЕ

Горячее желание витебчанина закодироваться от алкогольной зависимости, обернулось для него и его двоюродного брата знакомством с сотрудниками милиции, сообщает УВД Витебского облисполкома.

Поздним вечером, 24 февраля, после изрядно выпитого алкоголя двое жителей областного центра решили пойти в поликлинику, чтобы поправить свое здоровье. Родственников не остановило, что учреждение здравоохранения было закрыто. Об этом им рассказал местный сторож. Недолгий диалог не устроил дебошира, и он решил разобраться в ситуации до конца.

Один мужчина нанес удар по стеклу входной двери

поликлиники и благополучно её разбил. После чего витебчане проникли на территорию медучреждения. Уже внутри здания один из визитеров громил всё, что видел у себя на пути, а другой пытался его успокоить. Позже витебчане рассказали сотрудникам Октябрьского РОВД, что всего лишь хотели поправить здоровье и закодироваться от алкогольной зависимости. В отношении 40-летнего мужчины возбуждено уголовное дело.

gorod212.by

ГРОЗИЛ ВЗОРВАТЬ ПЕТАРДУ

34-летний сельчанин грозил взорвать петарду у пункта обмена валют на витебском вокзале — он хотел предотвратить скупку долларов. В результате попал в больницу.

Молодой мужчина на железнодорожный вокзал в Витебске с большой петардой, там он стал приставать к людям в очереди в «обменник» и грозить взорвать пиротехническое устройство. Такой демарш житель Новки объяснял ненавистью к доллару, поэтому он угрожал расправой всем, кто покупает эти «вражеские банкноты».

В результате желающие

купить всё же обменять рубли на доллары были вынуждены вызвать милицию.

Задержанный сельчанин представлен силовикам представителем иностранной разведки. В конце концов милиционеры решили передать «агента» медикам, сообщает отделение информации и общественных связей УВД Витебского облисполкома.

ННВ

ЭКАНОМІКА

ОСОБЫЕ ЦЕНЫ НА МУКУ МАСЛО

В Беларуси вводится особый порядок установления цен на подсолнечное масло, детское питание и муку пшеничную, сообщили в пресс-службе Министерства антимонопольного регулирования и торговли.

Импортеры будут формировать отпускные цены с учетом ограничений, установленных постановлением №79 «О регулировании цен на социально значимые товары». Юристы и индивидуальные предприниматели, торгующие оптом и в розницу, могут поднять цены на эти товары на столько, на сколько их поднял импортер. Если поставщик поднял ценник на 10% — значит, и торговля вправе настолько же задрать стоимость этих продуктов.

Важный нюанс: максимальные надбавки импортера, а также максимальные оптовые и торговые надбавки ограничены в пределах 15–30%.

В Министерстве поясняют: на импортные масло подсолнечное, детское питание и муку пшеничную не будут применяться ограничения, установленные постановлением № 100 «О временных мерах по стабилизации цен на социально значимые товары первой необходимости». Цены на эти товары теперь будут регулироваться 79-м постановлением, то есть надбавки импортеров и торговли будут ограничены. «В этой связи отпадает

необходимость согласовывать цены на товары на Комиссии по вопросам государственного регулирования ценообразования при Совете Министров Республики Беларусь, которые до 1 января не ввозились в страну», — отметили в пресс-службе МАРТ.

Импортерами контрактные цены устанавливаются в иностранной валюте и пересчитываются по официальному курсу Нацбанка на дату установления цены. Указанный порядок установления цен на масло подсолнечное, детское питание (каши для детского и диетического питания, сухие молочные смеси для детского и диетического питания, консервы фруктовые для детского и диетического питания), консервы мясные для детского и диетического питания) и муку пшеничную вступил в силу с 9 марта 2022 года.

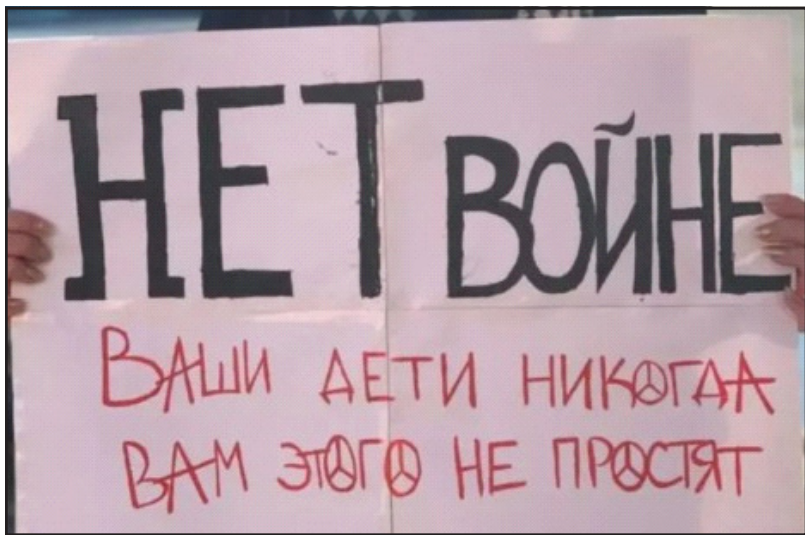
Сейчас в перечень социально значимых товаров, цены на которые регулируются государством, входят 29 позиций. Цены на них будут регулироваться до конца марта 2022 года.

nv-online.info

НЕ ВАЙНЕ!

КАЛІ ЎЛАДА КІДАЕ Ё АЎТАЗАКІ ТЫХ, ХТО СУПРАЦЬ ВАЙНЫ, ЗНАЧЫЦЬ, ЯНА ЗА ВАЙНУ?

Калі ўлада не прымае хрысціянска-кананічнае «не забі», то, атрымліваецца, падтрымлівае супрацьлеглае яму — «забі»?

У артыкуле 18 абноўленай Канстытуцыі чорным па белым напісана: «Рэспубліка Беларусь выключнае ваенную аграсію са сваёй тэрыторыі ў дачыненні іншых дзяржаў». На добры лад, пры дапамозе новай Канстытуцыі беларускі народ атрымаў магчымасць ачысціць сваю зямлю ад расійскіх войск, якія выкарыстоўваюць яе як плацдарм для вайны ва Украіне. Запатрабаваць гэтага павінен і той, хто любіць называць сябе гарантам

Асноўнага закона. Апануў бы свой падобны на маршальскі мундзір на чарговую сустрэчу ў Маскве ды прыпёр бы свайго безмундзірнага візаві да крамлёўскай сценкі: так, маўляў, народ прагаласаваў. Але гарант пра вывад чужацкага войска маўчыць. Гаворыць пра няўдзел Беларусі ў вайне. Хоць вядома, што менавіта з беларускіх аэрадромаў узляталі расійскія бамбавікі, каб руйнаваць украінскія гарады. З нашай

тэрыторыі зайшлі агрэсарскія войскі ў чарнобыльскую зону.

Міжволі ў галаве ўсплывае такая сітуацыя: жывуць у вёсцы тры суседзі. І задумалася аднаму забіць другога. Ён прыходзіць да трэцяга, дзеліцца з ім сваім злачынным планам і просіць натачыць нож. Той паслухмяна дастае тачыла. Будучы забойца кажа: каб забытаць сляды, я ў цябе пажыву пару дзён. Ладна, жыві. Потым гучыць яшчэ адна просьба: зрабі мне дзірку ў плоце, каб зваліцца, як снег на галаву, з нечаканага боку. Добра, вось табе дзірка. А ідучы на злачынства, ваяўнічы сусед загадае больш міралюбнаму: яечню на стол і чарку — для смеласці. Атрымлівае і чарку са скваркай.

А на судзе паслухмяны, гасцінны і міралюбны сусед лыпае вачыма і цвердзіць: я ні ў чым не вінаваты, я не забіваў. І што з таго? Паводле закона ён — саўдзельнік. Круці ні круці — трэба ў турму ісці...

Але вернемся да Канстытуцыі. Калі яе не бароніць ад гвалту гэтак званы гарант, то хай бы хоць шараговы грамадзяне заступіліся. Аяны і заступаюцца. Як могуць і на што маюць адвагу ў нашай затэрарызаванай краіне.

Мінчанін Дзмітрый Мацю-

шонак на ўласным балконе вывесіў плакат з двума караценькімі словамі «Не — вайне!». Прычым напісаў іх па-англійску, можа, каб міліцыя не адразу прачытала. Прачытала імгненна! Мужчыну павязалі.

Паспрабаваў прыкладна ж тымі словамі пратэставаць супраць вайны і жыхар сталіцы Максім Шышко. І — паехаў па наезджанай дарозе ў ізалятар на Акрэсціна.

Дайшло да таго, што адну маладзіцу затрымалі за... Божую запаведзь. Так-так, яна трымала ў руках не антываенны — гэтак ненавісны для беларускіх сілавікоў — лозунг, а шматок кардону з надпісам «Не забі». І яе затрымалі, праўда, пасля прафілактычнай гутаркі вызвалілі.

А ўвогуле за антываенныя пратэсты ў Беларусі было затрымана, паводле афіцыйных звестак МУС, больш за 800 чалавек. Вайна ў Беларусі ператварылася ў недатыкальную рэч. Вось у Індыі свяшчэнныя каровы недатыкальныя, а ў нас — вайна.

Гэта як разумець? «Якое, мілыя, у вас тысячагоддзе на двары»?

Калі ўлада кідае ў аўтазакі тых, хто супраць вайны, значыць,

яна за вайну?

Калі ўлада катэгарычна не прымае хрысціянска-кананічнае «не забі», то, атрымліваецца, падтрымлівае супрацьлеглае яму — «забі»?

Калі ўлада нібыта ўсенародна прымае новую Канстытуцыю і тут жа адпраўляе яе наўслед за шматкроць парушанай старой (следам за дзедам), а грамадзян, якія спрабуюць жыць паводле Канстытуцыі, рэпрэсуе і зневажае, то грош цана гэтай уладзе ў вачах народа. Ужо ніякімі ружовымі акулерамі сваю антызаконную і антыхрысціянскую сутнасць яна не прыхавае.

Як нічым не апраўдае ў вачах гісторыі свой саўдзел у вайне. Бо на ўвесь свет чутно, як пад гусеніцамі расійскіх танкаў стогне не толькі беларуская зямля. Пад імі, захляпанымі ўкраінскай крывёю, курчыцца і новапрынятая беларуская Канстытуцыя.

А яшчэ тыя танкі, пазначаныя літарай V, мяшаюць з гразёю радаводных карані Аляксандра Лукашэнка. Бо ён сам неаднойчы прызнаваўся, што яны там — паміж Чарнігавам і Кіевам. І куды цяпер падзець той здрапезаны чужымі танкамі радавод?

«Народная Воля»

ГОД ГІСТАРЫЧНАЙ ПАМЯЦІ

ЗАМЕСТ БЕЛАРУСКАЙ НАРОДНАЙ РЭСПУБЛІКІ МАГЛІ АБВЯСЦІЦЬ ВЯЛІКАЕ КНЯСТВА ЛІТОЎСКАЕ

Напярэдадні святкавання 104 годдзя абвяшчэння Беларускай Народнай Рэспублікі «Новы Час» узгадвае пра перадумовы гэтай падзеі і звяртае ўвагу на малавядомыя факты. Ці ведалі вы, што замест БНР нашы продкі маглі прагнуцца ў ВКЛ?

... Заняць «пачэсны пасады між народамі», адраджэнне мовы, культуры — такія мэты ставілі перад сабою патрыёты Бацькаўшчыны.

Ачолілі гэты рух паплечнікі, якія злучыліся ў першай беларускай партыі Беларускай Сацыялістычнай Грамада. У нацыянальным пытанні першая праграма партыі прадугледжвала ўтварэнне незалежнай Беларускай дэмакратычнай рэспублікі.

Падчас Першай сусветнай вайны браты Іван і Антон Луцкевічы разам з Вацлавам Ластоўскім выступілі з прапановай пра аднаўленне Вялікага Княства Літоўскага са сталіцай у яго гістарычным цэнтры Вільні, якая была акупаваная на той час немцамі.

У часе вайны нацыянальныя рухі ў Еўропе адчулі вялікі імпульс да незалежнасці.

Беларусь панесла вельмі буйныя чалавечыя страты ў вайне. Пасля гвалтоўнай эвакуацыі ўглыб імперыі на Віленшчыне колькасць насельніцтва зменшылася на прыблізна 20%, на Берасцейшчыне на 45%, на Гарадзеншчыне — больш чым на палову. У суседзяў ужо выношваліся планы аб далучэнні нашых земляў да

будучых уласных нацыянальных дзяржаваў.

Прызнаючы беларусаў самастойным народам, немцы цывілізавана ставіліся да нашай мовы і культуры. На акупаванай тэрыторыі пры непасрэдным удзеле Івана Луцкевіча былі адкрытыя 200 пачатковых школ з выкладаннем па-беларуску, беларуская настаўніцкая семінарыя.

У гэтых умовах беларускія нацыянальныя лідары зрабілі стаўку на рэалізацыю ідэі Канфедэрацыі Вялікага Княства Літоўскага — стварэння на зямлі былога Княства агульнай дзяржавы.

19 снежня 1915 Канфедэрацыя апублікавала на чатырох мовах Краю (беларускай, літоўскай, польскай, ідыш) зварот («універсал»), якім абвясціла пра свой намер стварыць дзяржаву...

Разам з тым 6 студзеня 1916 у Коўне адбылася канферэнцыя літоўскіх і латышскіх арганізацый, якія стварылі Галоўны літоўскі народны камітэт. У дэкларацыі канферэнцыі сцвярджалася, што літоўцы і латышы, добраахвотна аб'яднаўшыся, утвараюць незалежную дзяржаву — Вялікае Княства Літоўскае — з 2 аўтаномнымі

тэрыторыямі. Канферэнцыя прапанавала беларусам далучыцца да новай дзяржавы ў якасці трэцяй аўтаномнай часткі.

Улетку 1916 Беларускі народны камітэт на чале з Антонам Луцкевічам прапанаваў ідэю больш шырокага дзяржаўнага ўтварэння ад Балтыйскага да Чорнага мора. Гэтая дзяржава павінна была складацца з Беларусі, Літвы, Латвіі і Украіны. Замест адной дзяржавы з аўтаномнымі тэрыторыямі планавалася стварыць канфедэрацыйны альянс незалежных дзяржаваў — Злучаныя Штаты, як напісаў Луцкевіч.

Спачатку як літоўскія, так і нямецкія палітычныя колы даволі ўважліва назіралі за развіццём праекта Канфедэрацыі, у прыватнасці, ёй цікавіўся будучы дыктатар Літоўскай Рэспублікі Антанас Сметона. Рэзка адмоўна аднесліся да ідэі польскія дэмакраты, якія мелі ідэю федэрацыі Літвы і Польшчы па ўзоры былой Рэчы Паспалітай.

У 1917 беларускія арганізацыі працягвалі выступаць за ўтварэнне Беларуска-Літоўскай дзяржавы, прычым рабілі гэта, негледзячы на пазіцыю Літоўскай Рады (Тарыбы), што заявіла аб прэтэнзіях на беларускія землі. Ідэю такой дзяржавы ў верасні 1917 падтрымаў Беларускі нацыянальны камітэт у Менску. ...Паміж Тарыбай і Віленскай

беларускай радай існавала дамоўленасць пра магчымасць стварэння ў будучым федэрацыйнай Беларуска-Літоўскай дзяржавы. У выніку ў склад Тарыбы з 24 чалавек былі ўведзеныя 6 прадстаўнікоў Віленскай рады, у тым ліку Вацлаў Ластоўскі, Іван Луцкевіч, Янка Станкевіч, а ў кабінете міністраў незалежнай Літвы з'явілася Міністэрства беларускіх справаў пад кіраўніцтвам Язэпа Варонкі.

Юрысдыкцыя міністэрства пашыралася на тэрыторыю былой Гарадзенскай губерні, асобныя паветы Віленскай і Сувалкаўскай губерняў. Гэтая тэрыторыя з насельніцтвам каля 2 млн чалавек павінна была мець статус аўтаномнай адзінкі з дзяржаўнай беларускай мовай.

Нацыянальныя арганізацыі аб'ядналіся ў Вялікай Беларускай Радзе. Дзеля вызначэння далейшага лёсу Беларусі Рада склікала ў Менску Усебеларускі з'езд (кангрэс) у снежні 1917. Старшынём быў абраны Іван Серада. На з'ездзе прагучаў заклік: «Няхай жыве Беларуска-Народная Рэспубліка!» З'явілася прапанова стварыць Беларуска-Літоўскую Рэспубліку ў складзе федэратыўнай Расеі, аднак сярод дэлегатаў з'езду ўсё большую вагу набіралі незалежніцкія настроі.

Дэлегаты падзяліліся на тых, хто змагаўся за поўную незалежнасць, і на тых, хто выступаў за аўтаномную дэмакратычную рэспубліку

ў складзе Расеі. Дэлегаты кангрэсу выказалі трывогу, што камуністы вядуць у Берасці перамовы пра мір без уліку інтарэсаў Беларусі. Запрошаныя на кангрэс камуністы ад удзелу ў ім ухіліліся, але пільна сачылі за падзеямі. Орган камуністаў — Паўночна-Заходні абкам РСДРП (б), якім кіраваў Мяснікян (яго імём названая напрыклад вуліца ў Мінску ля вакзалу — Мяснікова), не прызнаваў не толькі права беларусаў на самавызначэнне, але і нават самога факта існавання беларускай нацыі. Убачыўшы, што на з'ездзе набіраюць вагу незалежніцкія настроі, камуністы паставілі разгадкаць яго з дапамогай вайскавай сілы, дэкрэт падпісаў старшыня народных камісараў Ландэр (таксама мае вуліцу імя сябе ў сталіцы). Частку дэпутатаў арыштавалі, з'езд спыніў паседжанні, але Рада Усебеларускага з'езда, якой дэлегаты перадалі сваю ўладу, выбрала са свайго складу Выканаўчы камітэт, які ўзначаліў Язэп Варонка, адзін з кіраўнікоў Грамады.

Напрыканцы студзеня 1918 у Вільні прайшла Беларуска-канферэнцыя, якая прыняла рэзалюцыю аб імкненні стварыць незалежную суверэнную дэмакратычную дзяржаву з дзвюх асноўных нацыянальных тэрыторый — беларускай і літоўскай, у найшчыльнейшай аднасці з

(працяг на стар. 4)

ГОД ГІСТАРЫЧНАЙ ПАМ'ЯЦІ

(пачатак на стар. 3)

Курляндыйяй.

...Гэты курс на аб'яднанне Беларусі з Літвой, Латвіяй і ў перспектыве з Украінай быў абумоўлены шырокім колам прычынаў, найперш неабходнасцю выйсця да мора, і вядома патрэбаю нацыянальнай абароны.

19 лютага 1918 камуністы ўцяклі з Менску пасля пачатку наступу нямецкіх войскаў. Выканаўчы камітэт здолеў выйсці з падполля. У сваёй першай Устаўной грамаце 21 лютага камітэт абвясціў сябе ў Беларусі часовай уладай. Выканкам стварыў Урад Беларусі — Народны Сакратарыят на чале з Язэпам Варонкам, але Менск занялі немцы, якія канфіскавалі сродкі Урада, скінулі з яго будынку бчб сцяг і разганялі службоўцаў. У адказ на такую палітыку Германіі наш Урад неаднаразова выступаў з нотамі пратэсту, кажучы, што акупацыя кайзераўцамі пазбавіла Беларускі ўрад магчымасці стварыць неабходную ўзброеную сілу для адстойвання недатыкальнасці сваёй тэрыторыі. Негледзячы на гэта, Выканкам Рады Усебеларускага з'езда зноў звярнуўся да беларусаў 9 сакавіка з Другой Устаўной граматай, дзе пазначаліся дзяржаўны лад Беларусі, правы і свабоды яе грамадзянаў.

У сакавіку 1918 у Берасці была падпісаная мірная дамова між Савецкай Расеяй і Германіяй, без удзелу беларускай дэлегацыі. Гэтая дамова пакідала частку Беларусі немцам (перадаем прывітанне падзелам Рэчы Паспалітай).

23 сакавіка Антон Луцкевіч выступіў на паседжанні Народнага Сакратарыята, дзе казаў аб тым, што фармальна Беларусь застаецца тэрыторыяй Расеі, бо першая і другая ўстаўныя граматы не скасоўваюць абвешчанае на кангрэсе федэратыўнай сувязі з Расеяй, а гэта не адпавядае надзеям і памкненням беларускага народа. У выніку раніцай 25 сакавіка прынялі Трэцюю ўстаўную грамату, у якой абвешчалася аб незалежнасці Беларускай Народнай Рэспублікі.

(скарочана)

Павел Хадзінскі
«Новы Час»

РАСІЯ

У ПУТИНА БЫЛА «БОЛЬШАЯ СТРАТЕГИЯ». И ОНА ПРОВАЛИЛАСЬ

Политолог Кирилл Шамиев — об ошибках мира при оценке Кремля и об ошибках Кремля при оценке остального мира.

За отправную точку агрессивной внешней политики России можно взять 2007 год, когда Путин во время Мюнхенской конференции по безопасности откровенно раскритиковал стратегию западных стран. Президент России тогда высказал свою главную, актуальную до сих пор, претензию: расширение Североатлантического альянса неприемлемо, потому что это часть стратегии США по распространению собственной зоны военно-политического влияния в ущерб интересам России.

На саммите Россия — НАТО в апреле следующего года Путин открыто угрожал уничтожением Украины в случае вхождения в альянс, называя соседнюю страну «даже не государством».

Спустя пять дней после речи в Мюнхене Путин назначил новым министром обороны Анатолия Сердюкова, человека из «питерской» команды, который кардинально изменил российские вооруженные силы. Благодаря инициированному им структурным изменениям стала возможной последующая военная модернизация. Это была сложная задача, которая в итоге привела к отставке Сердюкова, когда Путин вернулся в президентское кресло.

Помимо попыток модернизировать вооруженные силы и реформировать военно-промышленный комплекс, Кремль поручил проводить ежегодные инспекции и обновление сети бомбоубежищ по всей стране. Устаревшая и разворованная советская инфраструктура гражданской обороны нуждалась в ревизии и обновлении. Москва также пыталась экспериментировать с созданием армейского резерва, который в 2021 году получил название БАРС — «Боевой армейский резерв страны». Правда, он

был сформирован поздно, во многом из-за управленческой косности и концептуальной отсталости системы российских военных комиссариатов, унаследованной от Советского Союза (и остающейся одним из самых архаичных институтов в стране).

Помимо военных вопросов, администрация Путина активно «захватывала» внутреннюю политику. В регионах Кремль постепенно усилил влияние силовых структур: в одних субъектах федерации выходцы из них становились губернаторами, а в других правоохранительные органы устраивали облавы на региональных руководителей. Сигнал был ясен — главы регионов должны быть исключительно лояльны и способными выполнять любые приказы Кремля. В противном случае, их ждали следствие и тюрьма.

Репрессии против оппозиции и формирование лояльного гражданского общества были частью процесса по внутриполитической мобилизации. Уничтожение отдельных политических лидеров, раздробление оппозиционных групп, кооптация гражданских инициатив при помощи грантов и доступа к власти, создание альтернативных провластных молодежных движений и цензура были необходимы для формирования согласного населения и безропотной работы авторитарной политической системы.

В глазах представителей российского режима, оппозиция, «иностранные агенты», независимые гражданские движения в военное время становятся в лучшем случае подозреваемыми, а в худшем — пособниками врага. Предварительная зачистка снизила их протестный потенциал до допустимого минимума.

Кремль также готовил страну к экономическим санкциям. С 2014

года в России активно велась работа по обеспечению «экономической безопасности». Москва определила полномочия и обязанности федеральных ведомств по противодействию санкциям, а также создала законодательную базу для работы в чрезвычайной ситуации.

Более того, правительство проводило «стресс-тесты» для госкомпаний, проверяя их готовность к отключению SWIFT, дефициту западного оборудования, ограничениям на конвертацию рубля. Центробанк также готовился к спасению российской финансовой системы.

При этом сами контуры будущей эскалации закладывались в скрытом режиме. Даже высокопоставленные чиновники не знали, к чему именно Кремль требует готовиться. Только отстраненный и комплексный анализ позволял признать катастрофическое — идет подготовка к настоящей войне.

К 2022 году мозаика собралась почти полностью, за исключением ключевой детали — решения Владимира Путина. Опубликованный 21 февраля ультиматум стал последней попыткой получить желанное невоенным путем. Чека была выдернута, и 24 февраля граната была брошена в сторону Украины.

Путин продемонстрировал удивительную последовательность своих прямолинейных взглядов, не изменившихся за 15 лет. НАТО — это угроза России. Украина — «мнимое государство», лишенное права на собственную независимую внешнюю политику и интеграцию в структуры Запада. При этом западные политики воспринимали эти заявления как оторванную от реальности пропаганду и не относились к ним серьезно.

Вторжением в Украину Путин показал, что понять его внешнюю политику просто — надо только слышать, что он говорит...

(скарочана)

gazetaby.info

БЕЛАРУСЬ - ЗАХАД

МОСТЫ С МИРОМ У ЛУКАШЕНКОВСКОЙ БЕЛАРУСИ СОЖЖЕНЫ ЕЩЕ НЕ НАСТОЛЬКО, КАК У ПУТИНСКОЙ РОССИИ

Политический обозреватель Артем Шрайбман — о туманном будущем нашей страны. Беларусь может оказаться как шлюпкой, которая в последний момент успеет отплыть от Титаника, так и той, что будет затянута в его воронку.

— Сценарий переворота в России, естественно, не единственный из возможных. Многие режимы прошлого на годы переживали свои самоубийственные внешние авантюры, — пишет Артем Шрайбман. — Эти годы не были стабильными, но ресурсов на кормление элиты и ее охранников хватало.

Если Путину удастся завершить острую фазу войны соглашением с Украиной, которое можно будет преподнести дома как достижение заявленных целей, риск переворота в обозримой перспективе снизится.

Можно ли достичь такого соглашения, купит ли народ и элита России, насколько оно будет устойчивым — все важные вопросы, но пока оставим их в стороне.

Проблема в том, что даже такой исход не уведет нас с траектории, на которую встала Россия. Будет ли этот процесс быстрым или вялым, линейным или волнообразным, но нас ждет многолетний закат российского государства.

КакбынизакончиласьвойнаУкраиной,

отношения Запада (и всех, кто не хочет с ним ссориться) с режимом Владимира Путина не восстановимы. Даже если удастся снять часть санкций, курс на отказ от российских энергоресурсов и экономическое отмежевание от России выглядят необратимыми.

Отсутствие как денег на покупку лояльности союзников, так и способности производить привлекательные для них идеи и ориентиры развития приведут к остыванию связей России с ее союзниками.

Мы уже это видим в нейтральной или мягко проукраинской позиции центральноазиатских стран или, например, Азербайджана.

Судьба же нашей страны становится более туманной. Беларусь при всей своей зависимости от России (которая только усугубляется из-за неспособности Лукашенко отличить свои интересы от национальных) может оказаться как шлюпкой, которая в последний момент успеет отплыть от Титаника, так и той, что будет затянута в его воронку.

И здесь важно смотреть на то, какие

из форм зависимости приобретут институциональный характер, а какие останутся по своей сути временными. Даже сегодняшнее использование территории Беларуси российской армией — это временный, пусть и очень значимый процесс. Не подписывается никаких соглашений об их постоянном базировании, Минск не берет на себя никаких вечных обязательств.

То же самое касается переориентации белорусского экспорта на Россию. Все это не обязательно Беларусь. При изменении санкционной конъюнктуры и при наличии воли, перенаправить их обратно будет сложно, но возможно.

Из-за чего стоит переживать, так это из-за таких соглашений, которые замещают белорусские институты российскими или дают Москве экстерриториальные права, своеобразные якоря на белорусской земле.

Это, например, новые военные базы и объекты с договорами на десятилетия пребывания в Беларуси, переход все еще перспективных госпредприятий, банков или стратегической инфраструктуры в российскую собственность, единая валюта, переход на российское программное обеспечение в критических отраслях регулирования (налоги, таможня, банки и т.д.).

Уничтоженные собственные госинституты намного сложнее отстроить, чем вернуться к довоенным цепочкам торговли, открытым границам, нейтральной внешней политике и даже отстроить национальное информационное пространство.

Мосты с миром у лукашенковской Беларуси сожжены еще не настолько, как у путинской России. Москву и Минск в мире все еще разделяют на главного агрессора и неохотного соучастника.

Ситуация в регионе стала настолько катастрофичной и динамичной одновременно, что я не знаю, хватит ли у белорусской власти хитрости, воли и ресурсов не сдать институциональные основы суверенитета. Желания в этих областях ложиться под Москву у власти в Минске и среди белорусов нет. Но мы давно прошли ту стадию, когда желания Лукашенко или мнение народа были единственной переменной в уравнении.

Если же у Беларуси получится пройти фазу российской агонии без необратимых потерь, то так же, как закат СССР дал шанс его сателлитам вырваться из колхоза за колючей проволокой, закат России будет вторым шансом для ее бывших колоний, которые не смогли сделать правильный выбор 30 лет назад.

gazetaby.info

Заснавальнік і рэдактар:
Смолікаў Канстанцін
Эдуардавіч

Адрас рэдакцыі: г. Віцебск,
вул. 1-я Сененская д.5,
Тэл. +375-29-218-98-38, e-mail: bigsmoll2007@gmail.com
Газета выдаецца з лютага 2014 г.

Падпісана да друку 30.03.2022 у 16.15
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна добраахвотнікамі.